

INTEROPERABILITA

ZÁKLADNÍ SOFTWAROVÉ NÁSTROJE PRO MONITOROVÁNÍ PROCESŮ,
ANALÝZU DAT, FUNKČNÍ A PROCESNÍ ŘÍZENÍ, BPMS, BPEL,
INTROP V ISPKŘ – CVIČENÍ T3

ING. JIŘÍ BARTA, RNDR. ING. TOMÁŠ LUDÍK

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Projekt: **Vzdělávání pro bezpečnostní systém státu**

(reg. č.: CZ.1.01/2.2.00/15.0070)

BUSINESS PROCESS EXECUTION LANGUAGE

BPEL

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

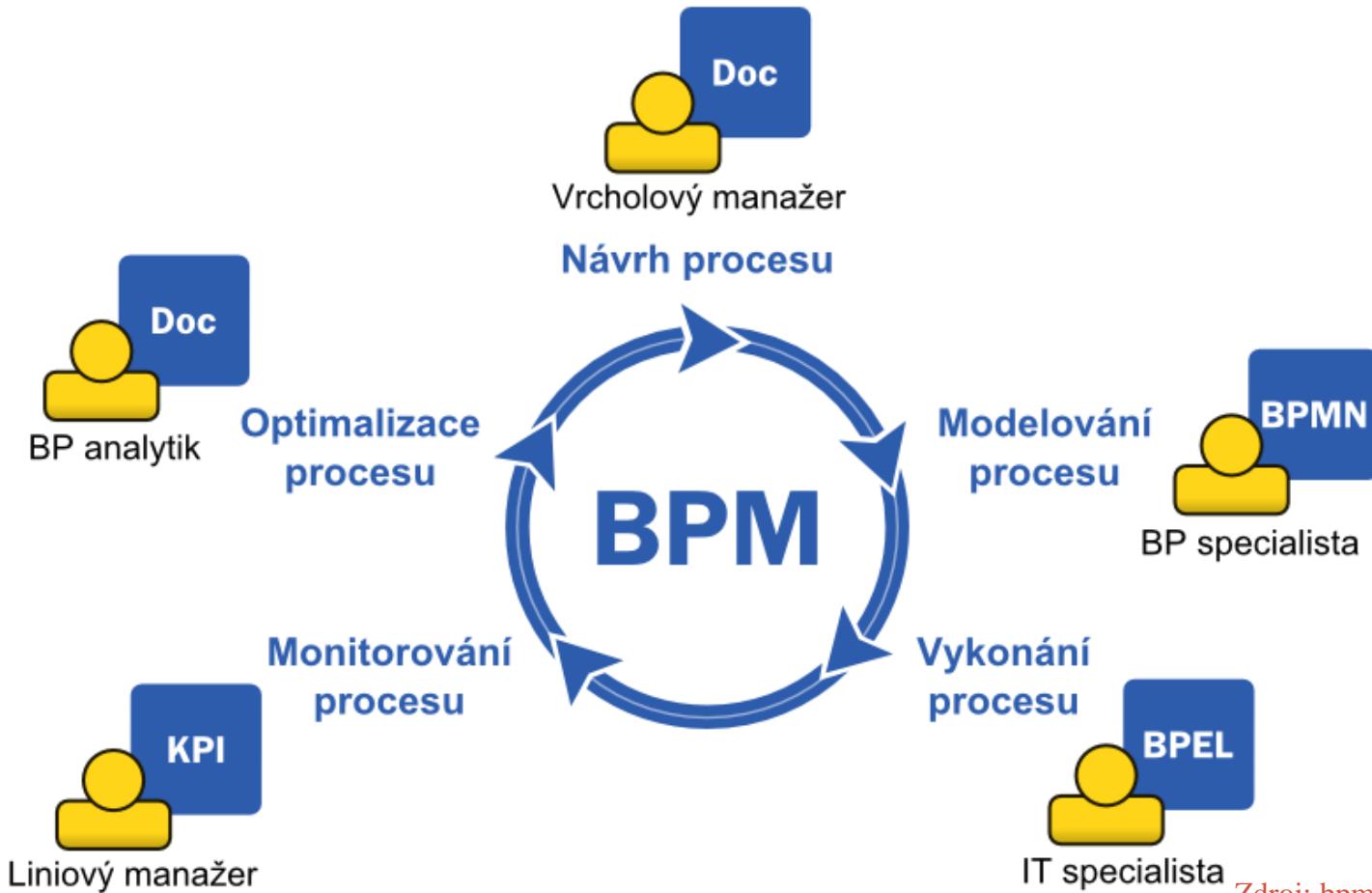
OP Vzdělávání
pro konkurenčníchopnost

UNIVERSITA
OBORNY

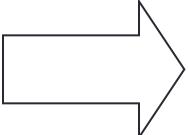
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Životní cyklus BPM

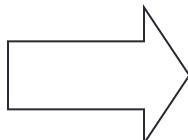

Zdroj: bpm-cz.blogspot.com

XPDL a BPEL

XPDL

Process Design
& Definition

BPEL

Build Time
Run Time

Process Instantiation
& Control

Interaction with
Users & Application Tools

Business Process Analysis,
Modelling & Definition Tools

Process
Definition

Process changes

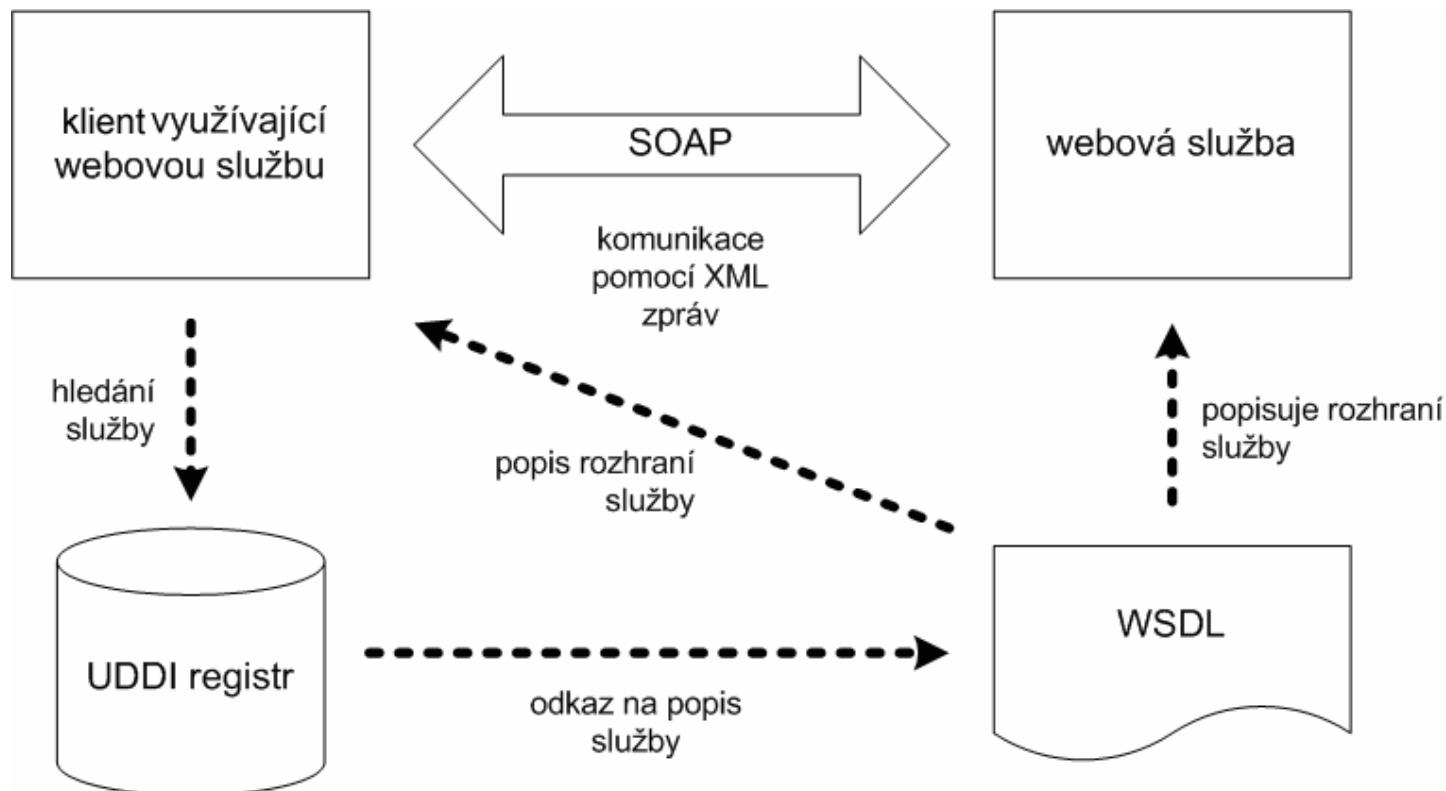
Workflow Enactment Service

Applications
& IT Tools

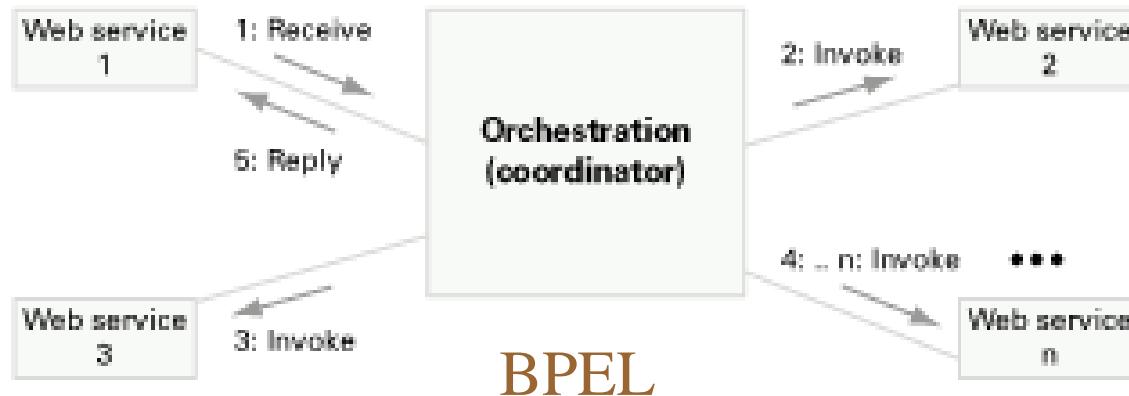

Servisně orientovaná architektura (SOA)

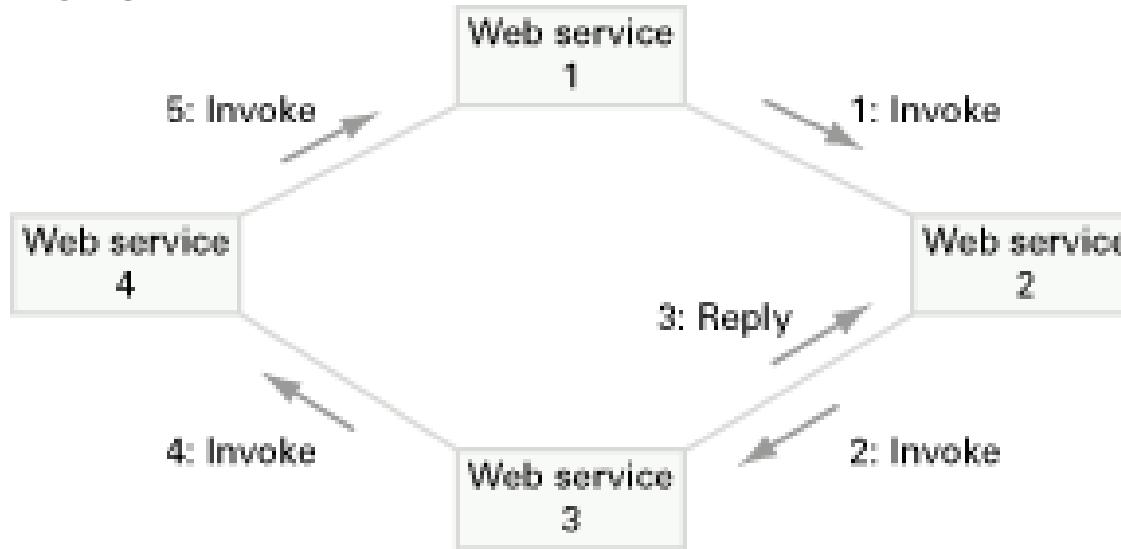
Skládání služeb – Orchestrace

- Orchestrace (Orchestration)
centrální proces přebírá kontrolu nad službami, které jsou do procesu zapojeny a koordinuje spouštění jednotlivých operací.

Skládání služeb – Choreografie

- Choreografie (Choreography) nevyužívá centrálního koordinátora. Každá zúčastněná služba přesně ví, kdy se má spustit a s kým má komunikovat.

Business Process Execution Language (BPEL)

- Alternativní název: Web Services Business Process Execution Language (WS-BPEL).
- Vykonatelný jazyk na báze XML popisující business procesy pro potřeby webových služeb.
- Silná podpora od velkých hráčů (IBM, Microsoft, Oracle, SAP).

OASIS

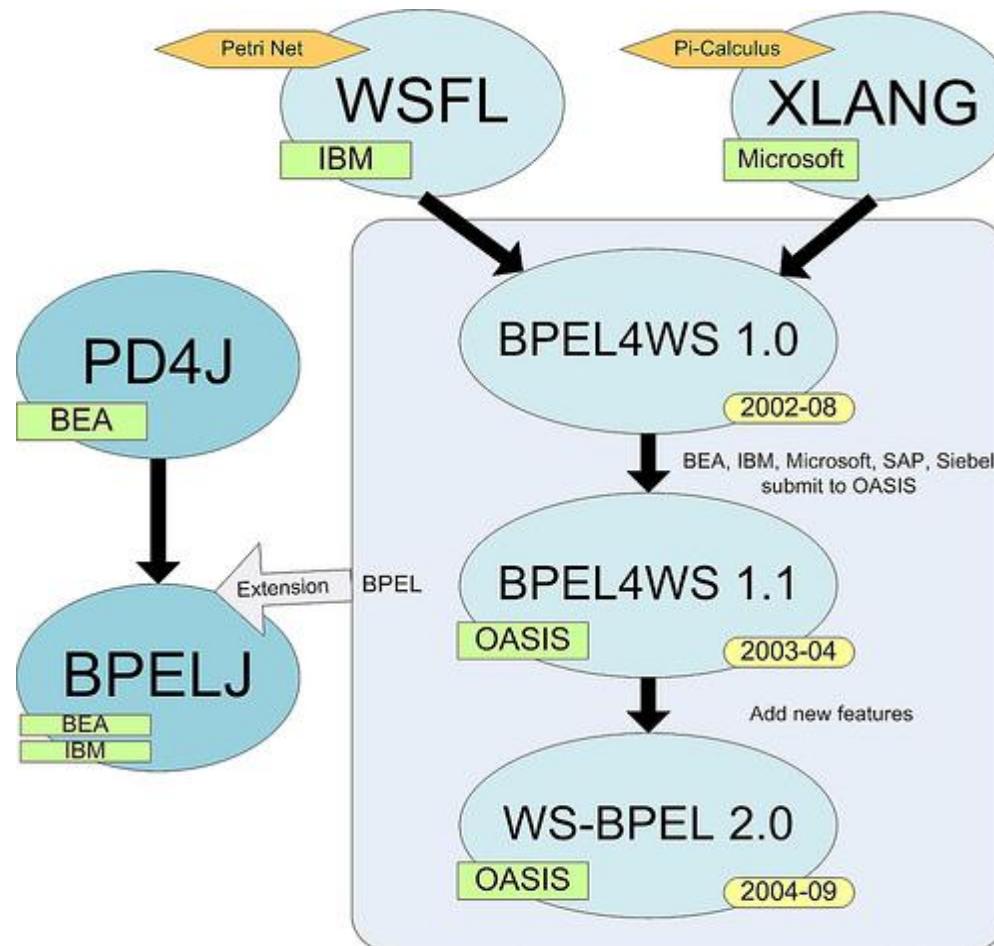
- Organization for the Advancement of Structured Information Standards (www.oasis-open.org)
- Řídí vývoj, sbližování a adaptaci standardů v oblasti **e-business a web services**.

The screenshot shows the homepage of the OASIS website. The header reads "OASIS: Advancing open standards for the global information society - Mozilla Firefox". The main navigation menu includes links for Súbor, Upravit, Zobrazit, História, Záložky, Nástroje, and Pomocník. A language selection bar offers English/Other languages. The main content area features the OASIS logo and the tagline "Advancing open standards for the information society". A sidebar on the left lists "CONSORTIUM" links for OASIS Standards, How to Participate, Policies and Procedures, and Site Map. Another sidebar lists "TECHNICAL WORK" links for Committees by Name, Committees by Category, Adoption Services, Computing Mgmt, Document-Centric, e-Commerce, Law & Government, Localisation, Security, SOA, Standards Adoption, Supply Chain, Web Services, XML Processing, TC Guidelines, and Mailing List Directory. The central content area displays news items such as "OASIS Members Approve Open Standard for Accessing Unstructured Information" (19 Mar 2009), "OASIS Members Approve Nine Web Services Standards" (05 Feb 2009), "OASIS Members Form Committee to Address Gaps in SOA Standards for Telecommunications" (27 Jan 2009), and "OASIS Members Approve E-Signature Data Exchange" (08 Jan 2009). A "PARTICIPATE" section on the right lists "FOUNDED BY" partners like IBM, Microsoft, Oracle, and PRIMETON, along with logos for Sun Microsystems, ESF, Evropská unie, and Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Vznik BPEL (1)

- **XLANG** byl představen firmou Microsoft. Jedná se o WSDL popis služby s rozšiřujícím elementem, který popisuje chování služby jako část business procesu.
- **WSFL** pochází od IBM. Popisuje kompozice webových služeb a pracuje s dvěma typy těchto kompozicí. První typ (model toků), kde výsledná kompozice říká, jak dosáhnout konkrétního business cíle. Výsledkem druhého typu (globální model) je popis zahrnující všechny interakce mezi účastníky.
- Kombinací dvou předchozích jazyků vznikla specifikace s názvem **WS-BPEL** (zkráceně BPEL).

Vznik BPEL (2)

Způsoby popisu business procesu

- Spustitelný business proces
 - Specifikuje veškeré detaily o procesu a může být spuštěn pomocí běhového prostředí BPEL.
 - Odpovídá orchestraci a ve většině případů budeme používat BPEL pro popis těchto procesů.
- Abstraktní business proces
 - Specifikuje pouze výměnu zpráv mezi zúčastněnými bez toho, aniž by specifikoval jakékoli detaily ohledně procesu a jeho toku.
 - Není spustitelný a používá se jen zřídka.

Základní struktura BPEL procesu

```
<process...>
    <partnerLinks.../>
    <variables.../>
    <correlationSets.../>
    <faultHandlers.../>
    <compensationHandler.../>
    <eventHandlers.../>
    activities
</process>
```

Význam jednotlivých elementů (1)

- **partnerLinks** – zde jsou definovány služby, které proces využívá a poskytuje. Uvnitř každého partnerLink musí být vymezena aspoň jedna z dvou možných rolí. Rolí samotného procesu určuje atribut myRole a naopak roli partnera atribut partnerRole;
- **variables** – tato část specifikuje proměnné, které proces využívá. BPEL umožňuje deklarovat proměnné třemi způsoby: jako typ WSDL zprávy, jako typ XML Schema (jednoduchý nebo složený) a jako XML Schema element;

Význam jednotlivých elementů (2)

- **correlationSets** – ještě před spuštěním daného procesu dochází k vytvoření jeho instance. Význam tohoto elementu spočívá v tom, že zabezpečuje doručování přicházejících zpráv odpovídajícím instancím procesů;
- **faultHandlers** – jak už název sám o sobě říká, tento element slouží ke zpracování chyb, které nastanou při běhu procesu. Chyby mohou být vyvolány explicitně (pomocí elementu <throw>), nebo implicitně (jako např. výsledek chyby při volání nějaké partnerské služby). Naopak pro zachytávání chyb je využíván element s odpovídajícím jménem <catch>;

Význam jednotlivých elementů (3)

- **compensationHandler** – tento element poskytuje možnost zpětného zotavení z chyby v specifikované oblasti. Jinými slovy pokusit se o jakési vyčistění a navrácení se do stavu, kde může proces po chybě pokračovat.
- **eventHandlers** – slouží k zachycení událostí. V BPEL jsou dva typy: příchozí zprávy (korespondují s WSDL operacemi) a alarmy (aktivovány po uživatelem zadaném čase). V každém tomto elementu musí být obsažen aspoň jeden zmíněny typ.

Základní aktivity jazyka BPEL

- Invoke: spoušťení jiné webové služby,
- Recieve: čekání na zprávu, kterou posílá klient, aby spustil patřičnou službu,
- Reply: generování odpovědi na synchronní operace,
- Wait: čekání po určitý čas,
- Assign: přiřazování hodnot proměnným,
- Throw: indikace chyby nebo výjimky,
- Terminate: ukončení celého procesu.

Aktivity pro definici toků

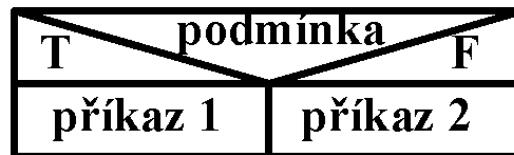
- Sequence: definuje množinu aktivit, které budou spuštěny v patřičném pořadí,
- Switch: přepínací konstrukce pro vytváření větví,
- Pick: čeká na vhodnou správu nebo po určitý definovaný čas, následně spustí definovanou aktivitu,
- While: když je podmínka pravdivá, vykoná sadu aktivit,
- Flow: umožňuje sadě aktivit paralelní spuštění,
- Link: realizace omezení mezi aktivitami.

Nassi-Schneidermanovy diagramy - „Kopenogramy“

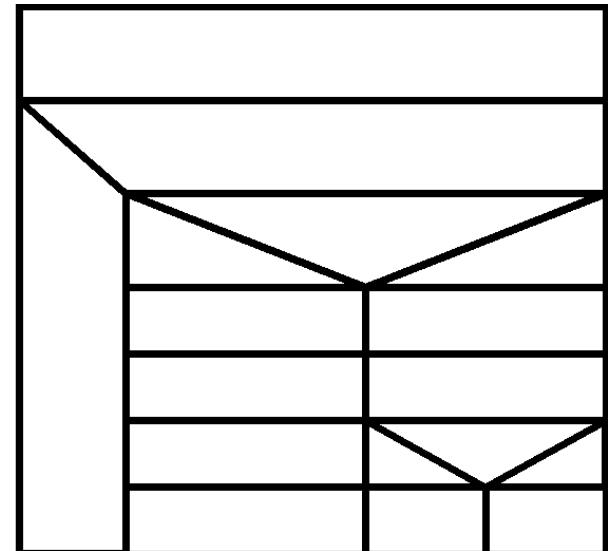
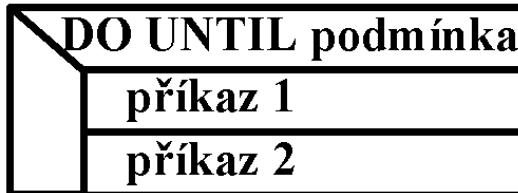
sekvence
příkazů

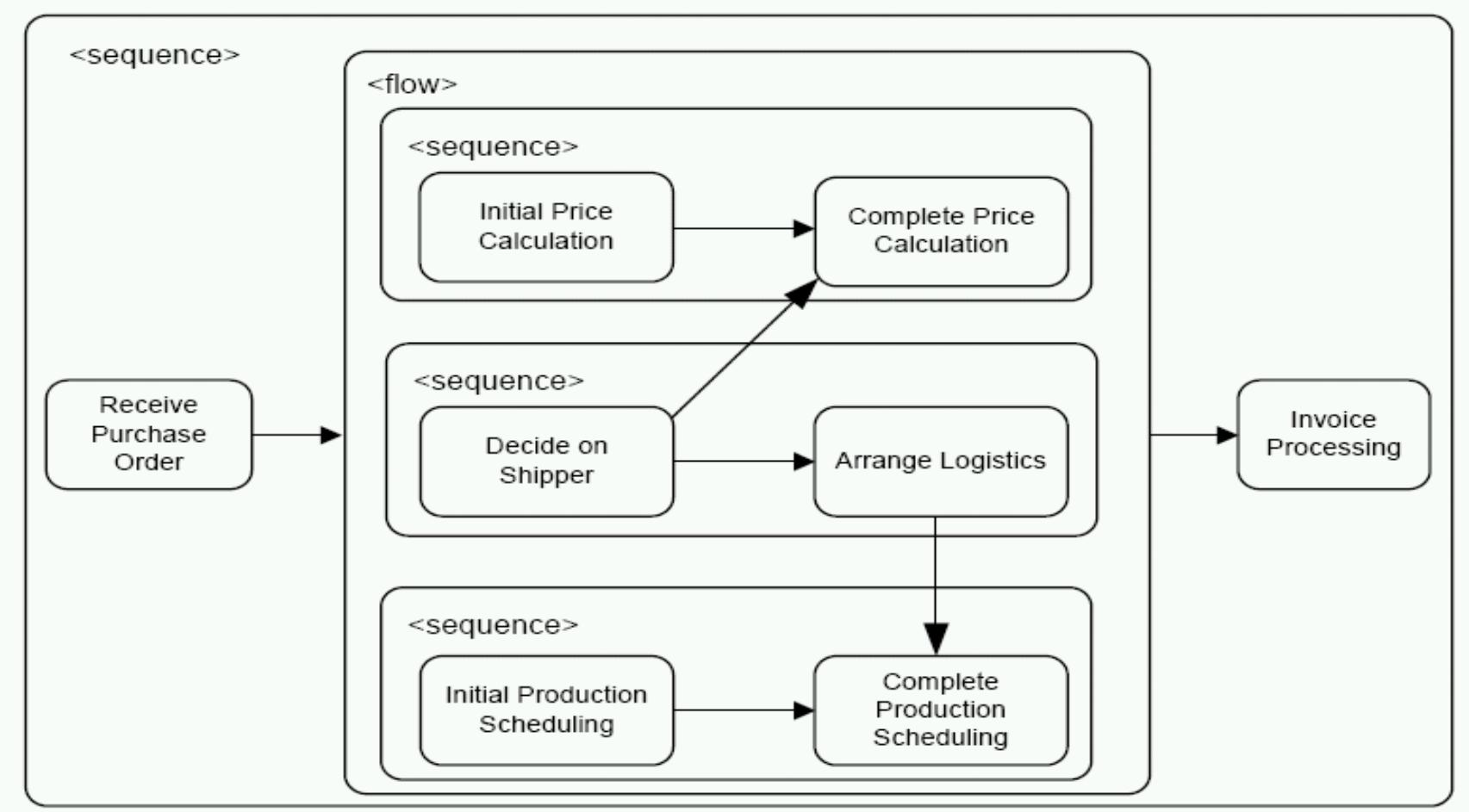
blok
IF-THEN-ELSE

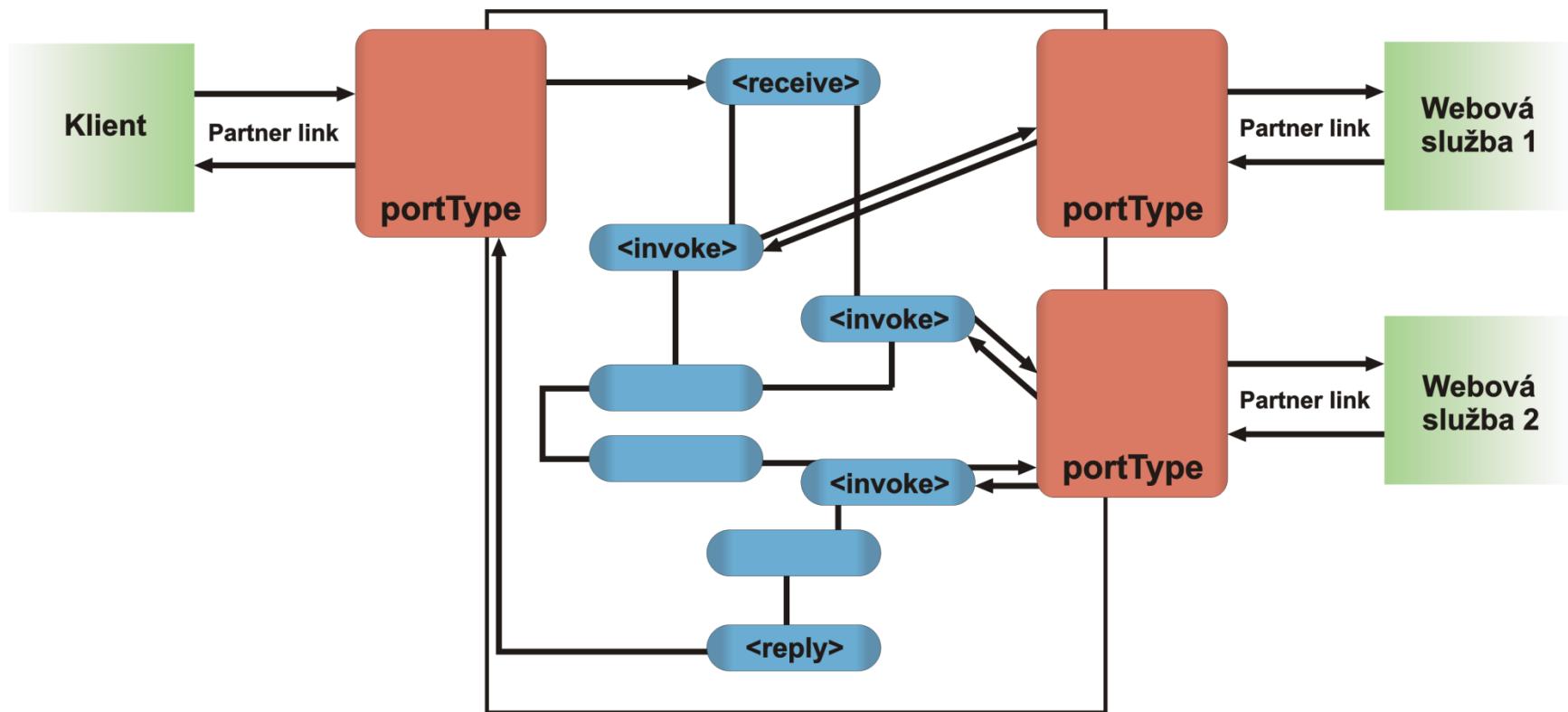
blok
DO-WHILE

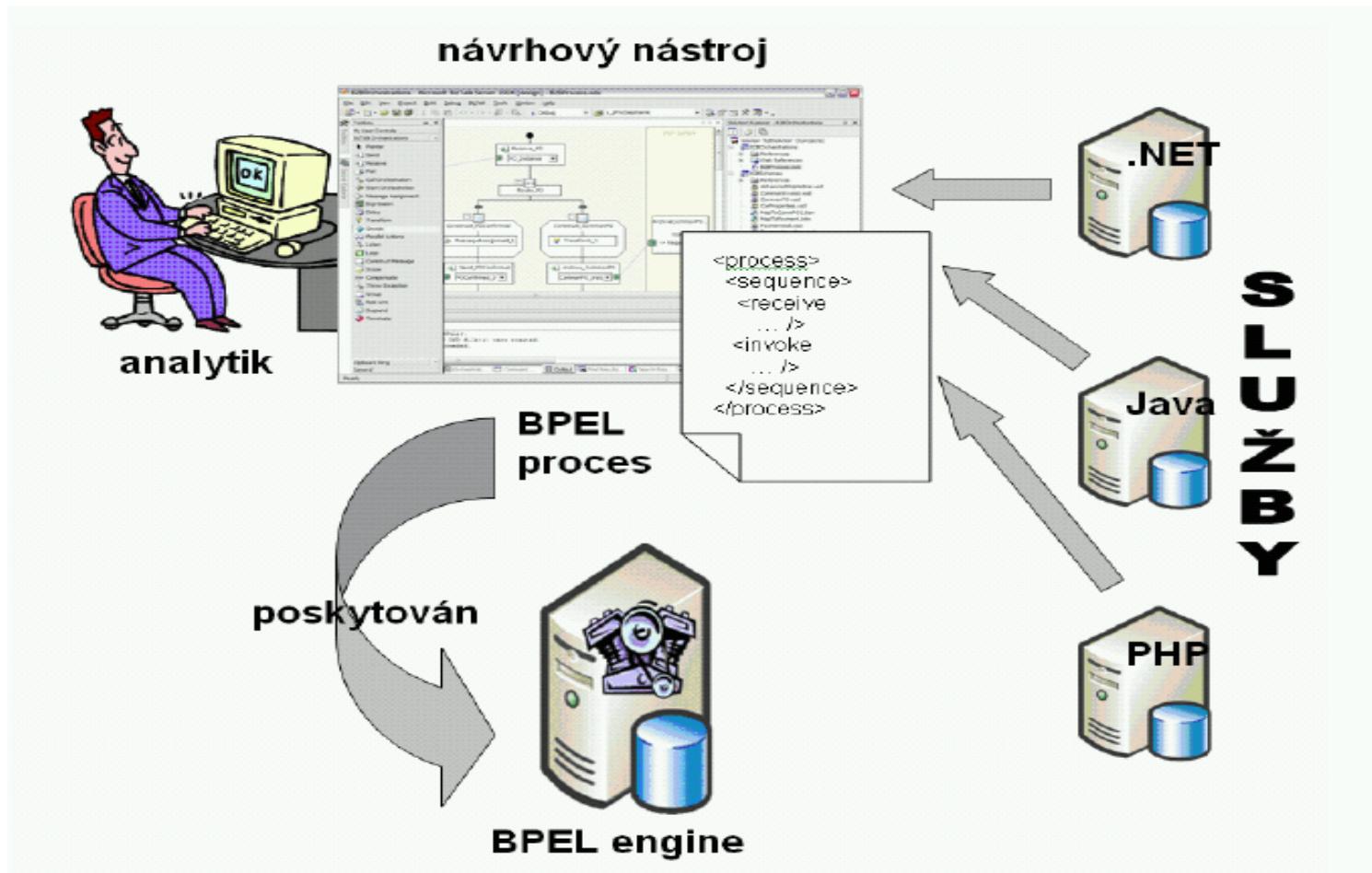
Business proces v jazyku BPEL

BPEL proces

BPEL v praxi

BPEL workflow engines

- **Apache Ode (Orchestration Director Engine)** – open source projekt, Java implementace, 100% podpora BPEL. Momentálně vyvíjen v inkubátoru Apache Software foundation.
- **ActiveBPEL engine** – robustní open source se 100% BPEL podporou, postavený na jazyku Java, podporován komerční společností Active Endpoints, Inc., spustitelný pod Apache Tomcat a Web-Sphere Application serverem;
- **Další** – Microsoft BizTalk Server, Oracle BPEL Process Manager, Sun Microsystems eInsight BPM, TIBCO Business Works, iGrafx BPEL Interface.

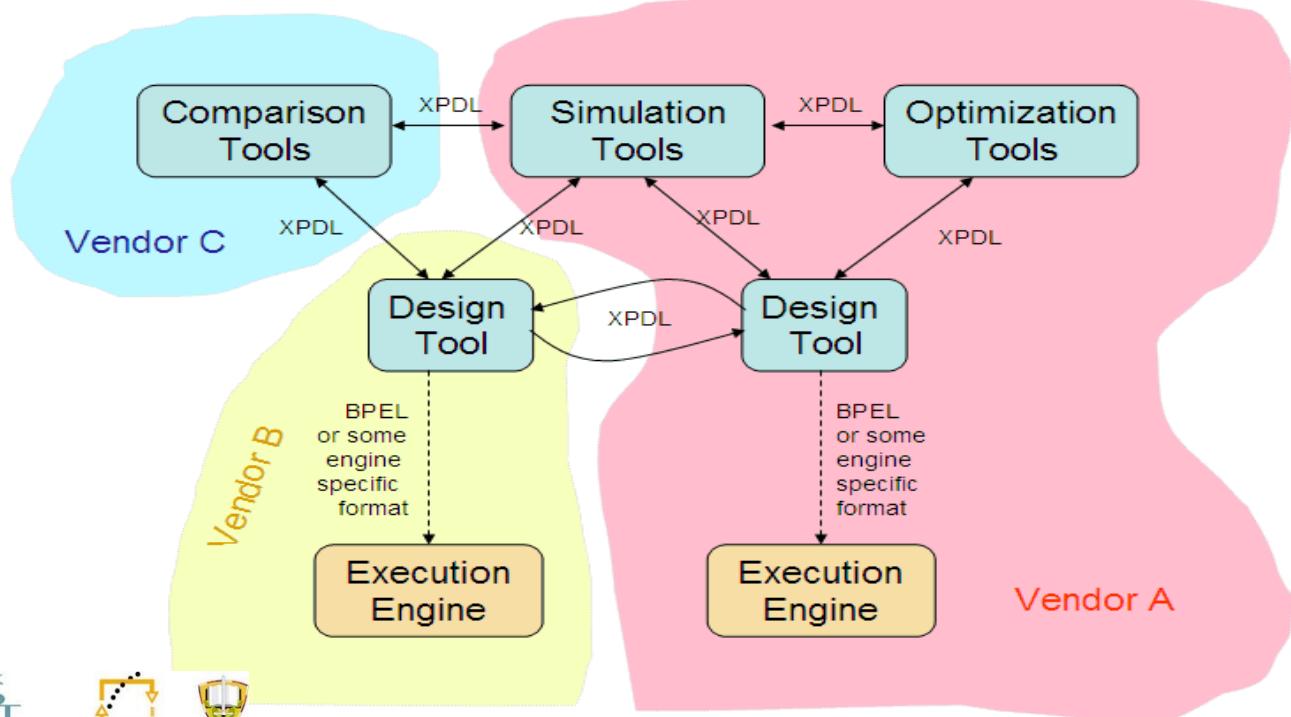
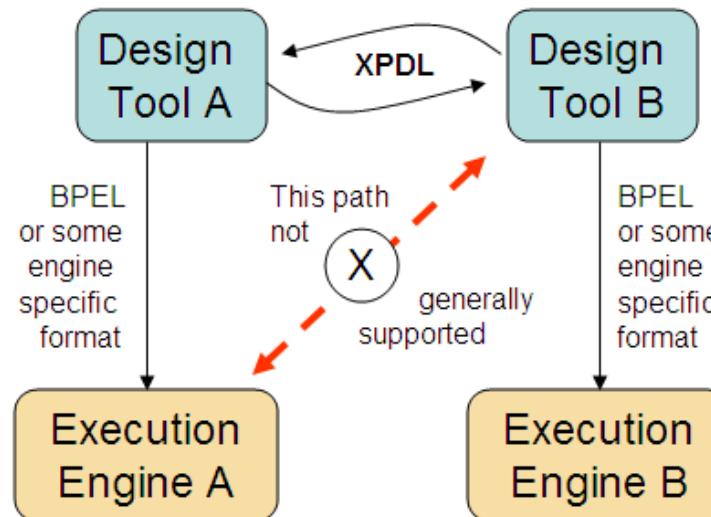

BPMN a BPEL

- Pro BPEL neexistuje žádná standardní notace.
- Někteří prodejci si vytvořili vlastní notace.
- Většina konstrukcí v BPEL je blokově strukturovaná (např. sequence, while, pick, scope), a proto tyto notace používají formu **struktogramů**.
- Ostatní prodejci navrhli použití notace BPMN, jako grafického základu pro prvotní zachycení BPEL procesu.
- Pro převod může sloužit open-source nástroj s názvem **BPMN2BPEL**.
- Avšak, během vývoje tohoto nástroje byli zjištěny zásadní rozdíly mezi BPMN a BPEL, které tento převod velmi stěžují a v některých případech dokonce znemožňují.

XPDL a BPEL

BPEL 2.0 (1)

- V mnoha podnikových aplikacích není snadné měnit zaběhlé technologie. Zmiňme proto některé důležité faktory, které nám mohou pomoci, jestliže by mělo dojít k migraci jazyka BPEL z verze 1.1 na 2.0. V zásadě se jedná o dva body:
 - **zpětná kompatibilita** – BPEL 1.1 a 2.0 mají, až na detaily, komplementární syntax, což dodavatelům BPEL prostředí umožňuje zpětnou podporu a vývojářům možnost provozování procesů jazyka verze 1.1 na běhových prostředích, které jsou navrženy pro BPEL 2.0.
 - **syntaktická transformace** – jak už bylo zmíněno v předešlém bodě, mnoho rozdílů je pouze syntaktických, což umožňuje snazší migraci pomocí různých XSLT nástrojů a transformací.

BPEL 2.0 (2)

- Velmi důležitou otázkou je jistě i velikost přínosu, kterou nám migrace na novější verzi přinese.
- Nejzákladnější vlastnosti, které odlišují jazyk BPEL 2.0 od jeho předchůdců:
 - **zlepšení přístupu k datům** – je možné používat XPath výrazy společně s proměnnými zapisovanými jako \$proměnná, místo funkce getVariableData.
 - **zlepšení manipulace s daty** – pomocí funkce doXsITransform můžeme provádět nejrůznější transformace s daty. Další vylepšení je z oblasti jednořádkové deklarace proměnných a rozšiřitelnosti aktivity <assign>.
 - **nové aktivity** – do jazyka byly přidány konstrukty usnadňující definici procesu. Jedná se zejména o aktivitu <forEach>, <repeatUntil> a <extensionActivity>.
 - **rozšířené řízení chyb** – došlo k rozšíření jazyka v oblasti zachytávání/vyvolávání výjimek a chybových stavů.

Cvičení

- Nalezněte vhodný nástroj pro tvorbu procesních modelů v BPEL.
- Nalezněte vhodný BPEL workflow engine pro vykonávání těchto procesů.
- S nalezenými nástroji se seznamte.